

GÖLGELİ ADAM MUSTAFA SARIÇİÇEK

Alişan Demirci-Mücella Sarıççek Temel

Alişan Demirci: 1981'de Konya'da doğdu. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisat bölümünü bitirdi. (2003). 10 sayı çıkan *Okuntu* dergisinin yöneticiliğini yaptı. Şiir ve yazılarını *Çerağ, Okuntu, Kökler, Yordam* ve *Mahalle Mektebi* dergilerinde yayımladı. 2005 yılında İstanbul'a yerleşti. Evli ve 3 çocuk babası. Halen özel bir katılım bankasında çalışmakta ve Türkiye'nin süreli yayınlar arşivini oluşturmak hayali ile dergi toplamaktadır.

Mücella Sarıççek Temel: Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk, orta ve lise eğitimini orada aldı. 1978 yılında Kahramanmaraş Eğitim Enstitüsü'nü bitirmesinin ardından aynı yıl Karabük'te sınıf öğretmenliğiyle meslek hayatına başladı.

Şubat 1980'de evlendi, bir kızı var.

1993-1994 öğretim yılında Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesini bitirdi.

Eğitimin farklı kademelerinde müfettiş ve idareci olarak çalışma hayatını sürdürdü.

Mesleki okumalarının yanında edebiyat-düşünce kitapları okumaları küçüklüğünden beri sürüyor.

**GÖLGELİ ADAM:
MUSTAFA SARIÇİÇEK**

Hazırlayanlar:

Alişan Demirci - Mücella Sarıççek Temel

Hece Yayınları: 476

Armağan

©Hece Yayınları

Birinci Basım

Şubat 2018

Kapak Tasarımı

www.sarakusta.com.tr

Teknik Hazırlık

www.hece.com.tr

ISBN: 978-605-9556-77-4

Baskı

www.ozyurtmatbaacilik.com

HECE Basın Yayın Reklamcılık San. Tic. Ltd. Şti.

Konur Sokak No: 39/1-2 Kızılay-Çankaya/Ankara Yazışma: P.K. 79

Yenişehir/Ankara T: (0 312) 419 69 13 F: (0 312) 419 69 14

e-posta: hece@hece.com.tr

Sertifika No: 17672

İçindekiler

SUNUŞ / 7
“ANKARA'DAN ABİM GELMİŞ” / 11
HAKKINDA YAZILANLAR SÖYLENENLER / 17
Mustafa Sarıççek İçin/ <i>Nuri Pakdil</i> / 19
Mustafa Sarıççek Kardeşim/ <i>M. Atilla Maraş</i> / 23
Garip Bir Dervişti Sarıççek/ <i>Cemil Çiftçi</i> / 29
“Merhaba Babo!”/ <i>Arif Ay</i> / 35
Diri Çiçek/ <i>İbrahim Demirci</i> / 39
Sarıççek/ <i>Ali Ulvi Temel</i> / 43
Sarıççek Efsanesi/ <i>Ali Göçer</i> / 49
Mustafa Sarıççek/ <i>Dr. Mehmet Kabraman</i> / 53
Mustafa Sarıççek ile Trajik Bir Anı/ <i>Veli Urban</i> / 59
Mustafa Abi/ <i>İrfan Çevik</i> / 63
Mustafa Sarıççek/ <i>Kamil Aydoğan</i> / 71
Yalnız Bir Adam/ <i>Atıf Bedir</i> / 73
Mustafa Sarıççek/ <i>İhsan Solmaz</i> / 75
Üç Gün Sonra Duyalar/ <i>Mustafa Yılmaz</i> / 77
Mehmet Arifioğlu Konuştu / 81
Fatma Görür Söyledi / 87
MUSTAFA SARIÇÇEK'İN YAZDIĞI MEKTUPLAR / 91
MUSTAFA SARIÇÇEK'E GELEN MEKTUPLAR / 117
ŞİİRLERİ / 149
YAZILARI-ÇEVİRİLERİ / 177
Ne Özlüyoruz? / 179
Ben Sen Başkaları / 185
Eylem ile Fikir / 195
Sanki Çok İyi Tanyormuşuz Gibi / 203
İlkbaharda Güneş/ <i>Józsi Jenő Tersánszky (1888-1969)</i> / 213
ALBÜM / 217

SUNUŞ

İlk kıvılcım nasıl oldu hatırlayamıyorum. Hece dergisinin Mart 1998 tarihli 15. sayısını karıştırırken babam İbrahim Demirci'nin yazısında geçen Őu cümlelerden etkilendiğim kesin: "Rus nüfûzunun henüz egemen olduğu Macaristan'da Osmanlı soluğunu duyuyor ve duyuruyordu. Ziyaret ettiği bir müzenin defterine, belki bu duyuş-la "Bir gün yine geleceğiz" cümlesini yazabiliyor, altına "Osmanlı Devleti" imzasını atabiliyordu." Mustafa Sarıççek hakkında daha detaylı bilgiye sahip olma isteğim buradan başladı sanırım. Konuyu önce babama, sonra Ali Ulvi Temel Bey'e açtım. Ali Ulvi Bey'den dolayısıyla aileden olur aldıktan sonra babamdan, Ali Ulvi Bey'den, Hüseyin Su'dan, rahmetli Cemil Çiftçi'den isimler aldım. Sarıççek, Edebiyat dergisi çevresindendi. Maraşlıydı. Üniversiteyi Maraş'ta okuduğum için kendimi biraz daha şanslı hissettim. Maraş'a gittim. Birçok kişi ile görüştüm. İlk görüşmelerimde açık söylemek gerekirse biraz hayal kırıklığına uğradım. Duran Boz Bey'in yardımı ile okuduğu liseden kayıtlarını çıkardık. Yakın arkadaşı Mehmet Arifioğlu ile söyleştik. Sonrasında babam da Maraş'a geldi. Kız kardeşi Fatma Görür Hanım'ı evinde ziyaret ettik. Söyleştik. Fatma Hanım'ın eşi Fikret Görür ile görüştüm. Mustafa ağabeyin yaşadığı ve Őu an kapalı olan evine götürdü. Bu evde kendisine yazılmış bazı mektupları buldum. Babamla Şeyhadil mezarlığına gittik. Mustafa Sarıççek ve kızı Sudan'a dualarımızı gönderdik. Sudan'ın mezar taşında "ZEKİ

ŞİRİKÇİ TORUNU MURAT'IN ABLASI SUDAN SARIÇÇEK" yazıyordu. Mustafa ağabeyin kızı olması gerçeğini değıştirmese de üzüldüm, içlerdim. Belki bir gün oğlu Murat hem kendisinin hem de ablasının babasını bulacaktır.

Çok yavaş ilerledim maalesef. Birçok kişiden yazı alamadım. Garip bir ketumluk, anlamlandıramadığım bir geri durma var gibiydi insanlarda. Önemli değil. Macaristan'a gidip müzedeki defteri bulmak istedim, gidemedim. Botsvana'ya gitmek ve oralarda izini sürmek istedim. Öyle ki –anlatılanlardan yola çıkarak- gitmiş olsaydım birilerinin beni karşılama ihtimalini bile konuşmuştuğuk. Gidemedim.

Dostluk önemli şey. "İyiliklerin en güzeli, evlâdın baba dostlarını ziyaret etmesidir." (365 Hadis, Müslim, Birr, 11.) Belki buralardan bir şeyler hâsil olursa ne mutlu bana.

Değerli ağabeyim Atasoy Müftüoğlu'ndan da mektupla bir yazı talep etmiştim. Cevabi mektubunu buraya aynen almak istiyorum:

Bismillahirrahmanirrahim:

Aziz Kardeşim, Güzel Kardeşim Alişan Demirci,

Bizler modern/seküler zamanlar boyunca büyük bir zihinsel soykırım yaşadık. Zihinlerimizle birlikte hayatlarımız, ilgilerimiz, duyarlıklarımız, bilincimiz, ruhumuz ve sonunda maalesef kalbimiz de paramparça oldu. Kalplerimiz o kadar küçüldü ki, birbirimizi sevmeye, birbirimizle ilgilenmeye, birbirimizle bütünleşmeye güç yetiremiyoruz. Neyle ilgileneceğimize, neyi öğreneceğimize, neyi nasıl tanımlayacağımıza, neyi isteyeceğimize, neyi istemeyeceğimize, neye muhalefet edeceğimize, neye muvafakat edeceğimize biz karar vermiyoruz. Bütün dostlarımız, bütün arkadaşlarımız konjonktürel kaygılar içerisinde eriyip gittiler. Bağımlı bir zihin dünyasıyla, bağımlı bir ruh dünyasıyla ne kendi dilimizi/tarzımızı/duruşumuzu belirleyebiliyoruz, ne de bağımsız bir tercih imkanı bulabiliyoruz. Fikirsiz/bilinçsiz hayatlar yaşıyoruz vesselam.

Mustafa Sarıççek'le ilgili bir yazı yazmayı başaramadım. Çünkü zorlama bir yazı olacaktı. Sarıççek'le yalnızca iki kez karşı karşıya geldik. Safiyet sahibi, zarif, gözleriyle gönlü birlikte gülen, engin gönüllü, civanmert bir adamdı. Sahici bir adamdı. Çok derin-

lerden gelen güzel sesi şu anda içimde yankılanıyor. Allah Tebarek Teala Hazretleri O'nu da, hepimizi de en güzel şekilde lütuflandırsın. Sahabe üzerinde çok konuşuyor, çok spekülasyonlar yapıyoruz, ancak hiçbir şekilde, bugünün, şimdi'nin sahabileri olmak için çaba harcamıyoruz.

Müslümanlar olarak, bütün dünyada çok derin trajedilerle kuşatıldığımız halde bunun ne yazık ki farkında değiliz. Ne düşünce hayatımız, ne kültür hayatımız, ne edebiyat hayatımız bu trajediyi, bu kuşatmayı yansıtmıyor. Modern-seküler-neoliberal sistem, hepimizin içini bir biçimde boşaltıyor. Bir yanımız kapitalizmi, bir diğer yanımız sekülerizmi, bir diğer yanımız neoliberal hayat tarzını yansıtırken, çok küçük bir yanımız da Müslüman olma iddiası taşıyor.

Mektubun için çok özel teşekkürlerimi gönderiyorum. Paha biçilmez içtenliğine ve ilgilerine için tebriklerimi sunuyorum. Seni bin can ile bağırma basıyorum aziz kardeşim efendim.

25 Ocak 2013

Atasoy Müftüoğlu

Rabbim Atasoy ağabeyim gibi baba dostlarının bağrından ayırmasın beni.

Rahmetli Mustafa ağabeyin mezar taşının en üstünde "ŞEHİTEVLİYA.M" yazıyor. Babamla konuşurken -biraz da şaşırarak- acaba annesi mi böyle bir şey istedi diye söylemiştik. Öğrendik ki Şehit Evliya Mahallesi demekmiş bu. Olsun dedim. Kim bilir hem şehitlerden hem de evliyadandır.

Alişan DEMİRCİ
3 Şubat 2017, İstanbul

“ANKARA’DAN ABİM GELMİŞ”

“Abim 12.02.1953 tarihinde Maraş’ta, Akçakoyunlu Mahallesi’ndeki evimizde doğmuştur. 1957 öğretim yılında ilkokula başlamıştır. 1961-62 yıllarında orta öğretime başlamış, 1966-67 döneminde liseden mezun olmuştur.

Dört kızın önünde bir fidandı, rehberdi. Ondan hem korkar hem de çok severdik onu. Gölgesi biriydi. Annem için zaten oğlu bir yana kızlar bir yanaydı diyeceğim ama doğrusu oğlu bir yana dünya bir yanaydı.

Sevdikleriyle hesapsız sonuna kadar yürürdü. Liseyi bitirip üniversiteye gideceği yıl Erzurum Tıp Fakültesi’ni kazanmıştı. Tıp Fakültesi’ni çok isteyen biraz da aile imkânları sınırlı bir arkadaşı kazanamadığı için, o üzülmessin diye kayıt yaptırmamıştı. Biraz da aileden habersiz arkadaşı ile birlikte Ziraat Fakültesi’ne kayıt yaptırmış, sonra da Erzurum’u bırakıp o arkadaşıyla birlikte Maraş’a dönmüşler. Yine birlikte Maraş’ın kuş uçmaz kervan geçmez yoksulluk içindeki bir köyüne vekil öğretmenlik yapmaya gitmişlerdi. Bu köy Yukarı Ağlar Obası Köyüdür, o köyde 10 ay vekil öğretmenlik yapmıştır. Ertesi yıl, o arkadaşı Tıp Fakültesi’ni kazandı, kendisi Erzurum Ziraat Fakültesi’ne devam etti, sonunda Ziraat Fakültesi’ni 1973-74 öğretim yılında bitirdi.

Çocukluğumda ve genç kızlığımda abim dışarıdan gelen biriydi: Önce Erzurum’dan gelirdi, sonra Ankara’dan gelmeye başladı.

12.03.1975 tarihinde Ankara'da Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nde çalışmaya başlamıştı. Gelince evde bayram havası olurdu, ev dolar taşardı: Akrabalar, arkadaşları.

Tatlı sert bize istikamet gösterirdi, abdestli olmayı, namazları aksatmamayı ondan ve babamdan gördük, öğrendik. "Müslümanın kılıcı abdestidir" derdi.

Ramazanlarda sahuru birlikte beklerdik. Kendisi sahura kadar yatmaz, beni de kaldırır sofrayı birlikte hazırlardık. Bir tek bir oğlan olmasına rağmen annem yemek yapmayı ve yemek yapmanın inceliklerini ağabeyime de öğretmişti. O nedenle çok gelişmiş bir damak tadına sahipti. Sırf karın doyurmak amacıyla sofraya oturmaz. Estetiğe önem verir, her zaman bir hikmet ve şükran duygusuyla yaklaşırdı. Kuran okur, kitap okurdu. Şalvarını çeker, elinde Erzurum Oltu taşından tespilh, mevsimine göre evin içinde ya da evin önündeki balkon terasta adımlardı. Yemekten sonra ya kırk adım at ya da sırt üstü yat derdi. Belli ki derin düşüncelere dalardı, kim bilir nerelere yürürdü. Bir ağırlık taşıdığı belli olurdu, ağır, vakur bir havası vardı.

Farklı düşünsem de düşüncelerimi kendisine rahatça söyler ama saygıda kusur etmemeye çalışırdım. O da zaman zaman muhatabıyla sert sayılabilecek tartışmalara girse bile yaşına göre sevgi ve saygısını da göstermeye devam ederdi, biraz sınırları zorladığını düşünürse muhatabının gönlünü alacak sözler söylerdi.

Hayatımda, çok önemli iki kararda etkili oldu. Annem ortaokuldan sonra okumamı istemiyordu. "Genç irisi oldun" diyordu. Abimin desteğiyle Kız Meslek Lisesi'ne gittim. Yıllar sonra: "İyi ki okumuşsun" dedi. Evliliğimde ağırlığını Ulvi'den yana koydu. İyi ki koymuş. Rahmetle, minnetle anıyorum.

Çocukluğumuzda babam anlatırdı ailemizin geçmişi, atalarımızı. Galiba atalarımızın bir kısmı Gürün taraflarına yerleşmiş. Aile soyadımızı Gürün-Arapgir-Maraş arasında ve boyunca uzanan Sarıççek yaylasından aldığımızı düşünüyorum. Bu nedenle olsa gerek, Abim Arapgir'e, rahmetli Fethi Gemuhluoğlu'na, kıymetli eşi Suzan Gemuhluoğlu'na derin hürmet ve muhabbet beslerdi. Ali ile Selman'ı çok severdi (Bu durumlarda halk dilinde 'şimdi sevmesin'

denir.). Selman'a Salman derdi.

Abimin adını aldığı Mustafa dedem Filistin'de, Yemen'de, neredeyse her cephede on sekiz yıl savaşmış, Maraş'ın kurtuluşunda çete kurmuş, önemli yararlılıkları olmuş. Savaş sonrası emekli maaşını "Devletin, milletin bu paraya benden daha çok ihtiyacı var. Benim elim ayağım daha tutuyor, çalışır geçimimi sağlarım" diyerek devlete bırakmış, sadece madalya ve beratlarını alarak, sivil hayata dönmüş. Bu gelenek babamla ve daha sonra da Abim rahmetliyle devam etti. Abim de bir süre çalıştıktan sonra devletten ayrıldı. Dedemin vücudunun delik deşik olduğunu anlatırdı annem. Abim çok da bilmediğimiz aile hikâyemizi, dedemi anlatırken, Filistin'i, Yemen'i, Hicaz'ı, Selçukluları, Türklerin Müslüman oluşunu, Anadolu'ya girişini, Osmanlı'yı, Osman Gazi'nin Kur'an'a hürmetini, Abdülhamid Han'ın bitmek bilmez çabalarını harmanlayarak anlatırdı. Yürekten ve zevkli anlatırdı, dinletirdi kendini. Çocuk muhayyilede bütün bu anlatılanlar biraz masal, biraz düşünle karışarak zihnime nakşolmuştu. Bu sohbetlerden kanatlanmış, umutlanmış biraz da gururlanmış olarak kalkardık. O tablonun geleceğe yönelik umutlu, görkemli yanını hep diri tuttu, gözleri parlaklığını, canlılığını hiç yitirmedi. Tolstoy'la, Dostoyevski'yle çok küçük yaşlarda onun sayesinde tanıştım. Bize okumamız için kitaplar verir, sonra da bizleri etrafında toplar, onları özetletirdi. Edebiyat Dergisi'ne aboneliğimiz 70'li yılların başında başladı. Dört kız kardeşin hepsi ayrı ayrı abone yapılarak sorumluluk duygusunu omuzlarımıza o yaşlarda yüklemeye başlamıştı. Edebiyat dergisi ve Üstad Nuri Pakdil için yapamayacağı fedakârlık yoktu. Derginin dar boğaza girdiği her durumda gelir, babamı sıkıştırır, ondan yüklü miktarlarda para koparmaya çalışırdı. Hatta bu yüzden bazen aralarında ciddi gerginlikler bile olurdu. Babam rahmetli; dökme suyla değirmen dönmez, bu işe bir çare bulmak lazım derdi. Ama sonunda ağabeyimin istediği noktaya gelir, onu kıramazdı. Çünkü inanmanın yüklediği sorumlulukları bizlere rahmetli babam aşılardı. Ona da rahmetli Mustafa dedem. Onun dedesinin de tarikat ehli Hasan Ali dede olduğu söylenirdi, bu yüzden aile adımız Hasan Ali sülâlesidir.

İnsanların hayatlarında dönüm noktaları vardır. Rahmetli abimin de evliliği bu noktalardan biridir. Abim Nisan 1980 ile Ađustos 1981 tarihleri arasında İstanbul Tuzla ve Kıbrıs Magosa'da askerliğini yapmıştı. 25.08.1981'de evlenmişti. Bir diğeri Edebiyat Dergisi'nin kapanma sürecine girmesidir. Ađustos 1984'te Tarım Bakanlığı Hayvancılığı Geliştirme Genel Müdürlüğü'ndeki işinden istifa edip yurt dışına gitmişti. Üçüncüsü ise 1984-87 yılları arasında Birleşmiş Milletler adına görev yaptığı Botswana olmuştur. Oradayken gördükleri ve yaşadıklarının ayrıntılarını bilmiyoruz. Kendi anlattıklarına göre, Gaborone'deki evine bir gün üç kişi gelir, kendisiyle sohbet ederler. Bunlar Türkiye'yi bilen ancak Türkiye'den uzak kalmış kişilerdir, kendisiyle benzer hassasiyetler taşıdıkları anlaşılmaktadır. O gün sohbet edip giderler. Başka bir gün aynı kişiler konuşmak üzere tekrar evine gelirler. Konuşmanın bir noktasından sonra zorla kendisine bir iğneyle ilaç enjekte ederler. Bir süre baygın yattıktan sonra kendine geldiğinde o kişilerin gitmiş olduğunu farkeder. Bir daha da görüşmezler. Bu olay oradan döndükten sonra hal ve davranışlarında birtakım değişikliklere neden olmuştur.

Sıcaklık, samimiyet, muhabbet olmayan ortamlardan hoşlanmazdı. Sođuđu her iki anlamda da pek sevmezdi. Bulunduđu ortamda bir iki küçük dokunuşla hemen muhabbetli bir sohbet kurmayı severdi. Coşkun zamanlarında eve çağlayan gibi gelirdi. Ruhi Su'nun Besmele'sini dönüp dönüp saatlerce dinler dinlerdi. Ruhi Su'nun davûdi sesine eşlik eder "âvâzeyi âleme Dâvûd gibi" salardı.

Hüzünlenince içine kapanır bu kez Şevki Bey dinlerdi saatlerce. Onun kısacık ömründe 1000 civarında beste yaptığını söylemişti. Beste şeklinde akıp geçmiş bir ömür, hüzün mü desem ince bir sızı. Son yıllarında o da aynen böyle yaşadı. Kırgın bir yaşam içinde herkeslerden uzakta. Mahremine çok yaklaştırmazdı, yaşamına pek müdahil olunmasını istemezdi, kendi hâl ve evârınca yaşardı. Birkaç kez dolaylı müdahaleler denedik, zekâsıyla hemen anladı ve kapandı, bu tür yolları kapattı.

Onu ne kadar anlatsam eksik anlatmış olurum. Bu kitap onu, ölümünün yirminci yılında hatırlamanın, benim için sürekli hatırdadır.

tutmanın bir belgesi olacak.

Velhasıl, rahmetli tam bir tevekkül ve tefekkür içinde yaşamını idame ettirdi. Rahmana yürüdüğü 14 Ocak'tan kısa bir süre önce annem rahmetli “oğlum daha ne zaman bir işe gireceksin” diye serzenişte bulunduğunda, abimin gözlerinde gördüğüm o ifade hâlâ gözlerimin önündedir. Bu konuşmadan on üç gün sonra çok sevdiği Rabbine kavuştu. İftar yapmak için evine gittiğimizde seccadesinin başında sağ elinin işaret parmağı havaya kalkmış, sol eli kalbinin üzerinde, tebessüm eder vaziyette rahmet-i Rahmana kavuşmuş olarak bulduk. Daha sıcacıktı. Kuran-ı Kerim açtı, 14. Cüzde. Devamını okumak bana nasip oldu. Rabbim kabul etsin. Rabbim mekânını cennet eylesin.”

Mücella Sarıçiçek Temel
Ankara, 14 Ocak 2018